

บทที่ 5

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิต และการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

5.1.2 เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 196 คน จากโรงเรียน 93 โรงเรียน ซึ่งเป็นประชากรของการวิจัยในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจ ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ตอนที่ 3 ความต้องการ การผลิตและการใช้สื่อการสอน

ตามจุดประสงค์รายวิชาภาษาต่างประเทศ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน และอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขแล้วทดลองใช้กับครู-อาจารย์ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ใน 12 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบึงฉลวย จังหวัดขอนแก่น เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 ปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89 และในตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนตามจุดประสงค์รายวิชาภาษาต่างประเทศ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 แล้วนำไปใช้กับกลุ่มประชากรจริงทั้งหมด โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามด้วยตนเอง จากแบบสอบถามทั้งหมด 196 ชุด ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 196 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ข้อมูลตอนที่ 1 โดยหาค่าร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลตอนที่ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อมูลตอนที่ 3 โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยดังนี้

5.3.1 ปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอน

(1) ปัญหาด้านสภาพของสื่อการสอนที่มีอยู่ ผลการวิจัย พบว่า สภาพของสื่อการสอนที่มีอยู่ที่เป็นปัญหา คือ สื่อการสอนมีจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งเป็นผลมาจาก

ขาดงบประมาณในการสนับสนุน สื่อการสอนที่ผลิตขึ้นมาส่วนใหญ่ไม่ได้ผ่านการทดลองใช้มาก่อน รูปแบบของสื่อการสอนไม่สร้างความสนใจ ทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สื่อการสอนที่มีอยู่ส่วนมากชำรุดและใช้การไม่ได้ เมื่อครูไม่มีงบประมาณจึงทำให้ไม่ได้มีการปรับปรุงสื่อการสอนที่มีอยู่ และสื่อการสอนที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่จะสอน สื่อการสอนบางชนิดมีความยุ่งยากในการใช้ ซึ่งโดยภาพรวมแล้ว ปัญหาด้านสภาพของสื่อการสอนที่มีอยู่จัดเป็นปัญหาในระดับปานกลาง

(2) ปัญหาด้านการผลิตสื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการผลิตสื่อการสอนที่เป็นปัญหาคือ ครูขาดงบประมาณที่จะใช้ในการผลิตจึงมีผลทำให้ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน ขาดความรู้ในด้านการผลิตพร้อมทั้งขาดบุคลากรที่จะช่วยในการผลิต เนื่องจากไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง นอกจากการสอนแล้ว ครูยังมีงานด้านอื่นที่ต้องรับผิดชอบ จึงทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิตและทำให้ไม่ได้นำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ในการผลิต ปัญหาเหล่านี้จึงทำให้ครูไม่นิยมใช้สื่อการสอน ซึ่งจะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งโดยภาพรวมแล้วปัญหาด้านการผลิตสื่อการสอนจัดเป็นปัญหาในระดับมาก

(3) ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้สื่อ จึงมีผลทำให้ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกใช้สื่อการสอนชนิดใดจึงจะเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน ครูเสียเวลาเตรียมตัว และยุ่งยากในการเคลื่อนย้าย เกรงว่าเมื่อใช้สื่อการสอนแล้วจะทำให้การเรียนการสอนได้เนื้อหาน้อยสอนไม่ทันตามหลักสูตร ครูไม่กล้าใช้สื่อการสอนเพราะต้องรับผิดชอบเมื่อเกิดชำรุดเสียหาย ใช้สื่อแล้วได้ผลน้อยกว่าการสอนด้วยการบรรยาย โดยปกติแล้วสื่อถือว่าเป็นตัวเชื่อมหรือตัวที่สื่อความหมายระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ให้เข้าใจดียิ่งขึ้น ครูผู้สอนจึงควรที่จะเห็นความสำคัญในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ซึ่งโดยภาพรวมแล้วปัญหาด้านการใช้สื่อการสอนจัดเป็นปัญหาในระดับปานกลาง

(4) ปัญหาด้านการบริการสื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการบริหารสื่อการสอนที่เป็นปัญหาในระดับมาก คือ หน่วยงานไม่มีการสำรวจความต้องการสื่อของผู้สอน นอกนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง คือไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการและให้คำแนะนำไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในโรงเรียนจึงเป็นผลทำให้การจัดเก็บสื่อไม่มีระบบ ไม่ทราบแหล่งให้บริการสื่อการสอน ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับสื่อที่สามารถให้บริการได้ หน่วยงานที่ให้บริการสื่ออยู่ห่างไกล

ขั้นตอนในการขอใช้สื่ออย่างยากซับซ้อน และระยะเวลาให้ยืมสื่อไม่สอดคล้องกับตารางเรียน โดยภาพรวมแล้วปัญหาด้านการบริการสื่อการสอนจัดเป็นปัญหาด้านระดับปานกลาง

(5) ปัญหการบริหารโรงเรียนด้านสื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการบริหารโรงเรียนด้านสื่อการสอนเป็นปัญหาด้านระดับมากทั้งหมด คือ ขาดการนิเทศเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ขาดการประชาสัมพันธ์แนะนำและให้ยืมสื่อการสอน สื่อการสอนที่มีอยู่กระจุกกระจายไม่รวมอยู่ที่เดียวกัน ขาดอุปกรณ์ที่จะใช้ร่วมกับสื่ออื่น ๆ และผู้บริหารไม่สนับสนุนการผลิตและการใช้สื่อการสอน ซึ่งโดยภาพรวมแล้วปัญหการบริหารของโรงเรียนด้านสื่อการสอนจัดเป็นปัญหาด้านระดับมาก

(6) ปัญหาปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้สื่อการสอน ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้สื่อการสอนที่เป็นปัญหาด้านระดับมาก คือ ครูไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในการเลือก การยืม จัดซื้อ ประเมินค่า และเก็บรักษาสื่อการสอน นอกนั้นเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ห้องเรียนคับแคบไม่สะดวกในการใช้สื่อการสอนบางประเภท ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียนมากเกินไป ซึ่งห้องเรียนบางแห่งไม่สามารถควบคุมแสงสว่างได้ และห้องเรียนขาดปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้สื่อการสอน เช่น ไฟฟ้า ห้องประกอบกิจกรรม โดยภาพรวมแล้วปัญหาปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้สื่อการสอน จัดเป็นปัญหาด้านระดับปานกลาง

5.3.2 ความต้องการ การผลิต และการใช้สื่อการสอน ตามจุดประสงค์รายวิชา ภาษาอังกฤษต่างประเทศ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

(1) ความต้องการด้านการผลิต ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการด้านการผลิตคือ ต้องการงบประมาณเพื่อที่จะใช้สนับสนุนในการผลิตสื่อการสอนและจัดซื้อเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการผลิตอุปกรณ์พร้อมทั้งวัสดุสิ้นเปลือง ครูมีความต้องการห้องผลิตสื่อการสอนเพื่อความสะดวกในการผลิตและจัดเก็บ ในการผลิตนั้นครูต้องการวิทยากรที่ให้ความรู้ในการผลิตสื่อการสอนลดชั่วโมงการสอนหรืองานอื่นเพื่อที่จะได้มีเวลาและมีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนสื่อการสอนที่ได้ผลิตขึ้น ซึ่งโดยภาพรวมแล้วความต้องการด้านการผลิตมีความต้องการในระดับมากที่สุด

(2) ความต้องการสื่อการสอนประเภทวัสดุ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการสื่อประเภทวัสดุ คือ ตำรา เอกสาร ชุดการเรียนการสอน รูปภาพ รูปถ่าย กระดานดำกระดานขาว แผนที่ ลูกโลก ของจริง แบบเรียนแบบโปรแกรม และป้ายนิเทศ ซึ่งโดยภาพรวมแล้วความต้องการสื่อการสอนประเภทวัสดุ มีความต้องการในระดับมาก

(3) ความต้องการสื่อการสอนประเภทเครื่องมือ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการสื่อประเภทเครื่องมือ คือ เครื่องเพ้นท์กเสียง เครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟน เครื่องประจักษ์ตาไข เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายสไลด์ และฟิล์มสตริป ซึ่งโดยภาพรวมแล้วความต้องการสื่อการสอนประเภทเครื่องมือมีความต้องการในระดับมาก

(4) ความต้องการสื่อการสอนประเภทกิจกรรมและเทคนิคการสอน ผลการวิจัยพบว่าครูมีความต้องการสื่อการสอนประเภทกิจกรรมและเทคนิคการสอน คือ การสอนด้วยการเล่นเกม การใช้ชุดการสอน การสอนเป็นกลุ่ม การสอนเป็นรายบุคคล การทดลองหรือปฏิบัติการ การสอนโดยให้บทเรียนแบบโปรแกรม การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร การแสดงนิทรรศการ การสอนแบบศูนย์การสอน เทคนิคการสอนแบบระดมพลังความคิด การสาธิตการศึกษานอกสถานที่ และการสอนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งโดยภาพรวมแล้วความต้องการสื่อการสอนประเภทกิจกรรมและเทคนิคการสอนมีความต้องการในระดับมาก

(5) ความต้องการสื่อการสอนตามจุดประสงค์รายวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการสื่อการสอนตามจุดประสงค์รายวิชาภาษาอังกฤษ ดังนี้

(5.1) สื่อที่พัฒนาความสามารถ ความสนใจ และส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่านจากผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการ คือ หนังสืออ้างอิง เช่น Dictionary หนังสือการ์ตูน หนังสือเกมส์ และกิจกรรมต่าง ๆ แบบเรียนที่เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาและหนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอน ซึ่งโดยภาพรวมแล้วความต้องการสื่อที่พัฒนาความสามารถ ความสนใจและส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่านมีความต้องการในระดับมากที่สุด

(5.2) สื่อที่ส่งเสริมทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน และเรียนรู้วัฒนธรรมที่สอดคล้องกับภาษา ครูผู้สอนมีความต้องการคือ ม้วนเทปประกอบบทเรียนแต่ละบท ห้องปฏิบัติการทางภาษา หนังสือนิตานภาษาอังกฤษ ภาพชุดวันสำคัญต่าง ๆ หนังสือเกี่ยวกับการวาดภาพสิ่งต่าง ๆ อย่างง่าย เพลงพื้นเมือง เพลงประกอบกิจกรรม รูปภาพ เช่น ภาพโฆษณา ภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ หุ่นต่าง ๆ ที่ใช้สอนบทสนทนาหรือเล่านิทาน หุ่นจำลอง เช่น ต้นคริสต์มาสหรือลูกโลก ซึ่งโดยภาพรวมแล้วความต้องการสื่อที่ส่งเสริมทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียน และเรียนรู้วัฒนธรรมที่สอดคล้องกับภาษา มีความต้องการในระดับมากที่สุด

จากการที่ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามด้วยตนเองนั้นได้สอบถามเพิ่มเติมในส่วน
ของปัญหาการผลิต และการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุเป็นปัญหา
คือ ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น แต่งบประมาณในการจัดซื้อมีจำกัด โรงเรียนไม่มีศูนย์บริการ
ทางสื่อการสอน โรงเรียนเป็นโรงเรียนเริ่มเปิดขยายโอกาสทางการศึกษาจึงทำให้ขาดความ
พร้อมทุกด้าน และไม่ได้ดำเนินการเผยแพร่หรือแลกเปลี่ยนสื่อการสอน

จากแบบสอบถามปลายเปิดของครูผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับความต้องการใช้สื่อการ
สอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการ
ศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความต้องการไว้คือ ต้องการครูเพิ่ม
ต้องการเทคนิคการสอนอ่านและการสอนแบบใหม่ ต้องการเทพโทรทัศน์สาธิตการสอนแต่ละวิชา
และต้องการบทเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้

5.4 ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการ เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของ
ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอความคิดเห็นดังนี้

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานการประถมศึกษา
แห่งชาติ ในฐานะที่ถือได้ว่าเป็นหน่วยงานสูงสุดต้นสังกัดที่เกี่ยวกับการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอแนะ
ดังนี้

- (1) ควรจัดระบบ ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตลอดเวลา
- (2) ควรพิจารณาให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนของข้าราชการครู จัด
หน่วยงานและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอกับความต้องการ
- (3) ให้ครูผู้สอนมีโอกาสดำเนินการร่วมในการสร้างหลักสูตร เพราะถือว่าเป็น
บุคลากรที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด
- (4) ควรผลักดันในเรื่องอัตราเงินเดือนให้มีความเหมาะสมกว่าที่เป็นอยู่ใน
ปัจจุบัน

(5) ควรจะมีการเพิ่มอัตราครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

(6) ควรมีเบี้ยเลี้ยงให้กับครูที่สอนอยู่ในชนบทที่ห่างจากตัวเมือง เพราะจะเป็นแรงดึงดูดครูให้สอนอยู่ในชนบท

(7) ควรมีผู้บริหารระดับสูง ออกเยี่ยมเยือนข้าราชการครูอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพราะจะทำให้ข้าราชการครูกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา และเป็นการสร้างขวัญให้กำลังใจข้าราชการครูในการทำงานด้วย

(8) โรงเรียนขยายโอกาส เป็นโรงเรียนที่ด้อยทุนมีเงินบำรุงการศึกษาจำกัด และไม่เพียงพอกับการใช้จ่ายในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ควรให้มีการช่วยเหลือให้มากยิ่งขึ้น

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานระดับจังหวัด หน่วยงานในระดับจังหวัด ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

(1) ควรมีการดำเนินงานรองรับจากกระทรวงศึกษาธิการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

(2) ควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการ ประเมินผลการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง

(3) ควรส่งเสริมให้กำลังใจครูในการเลื่อนตำแหน่ง โดยออกไปอบรมเชิงปฏิบัติการตามกลุ่มโรงเรียน ในเรื่องการผลิตสื่อ การนำผลงานทางวิชาการ และรูปแบบการสอบที่เหมาะสม

(4) ส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิจัยด้านสื่อการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมแก่หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอน

(5) ควรจัดให้มีการนิเทศโรงเรียนต่าง ๆ ทุกเดือน

(6) ควรจัดให้มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมิน ไปพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

5.4.3 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานระดับอำเภอ ที่มีความสำคัญระดับรองลงมาจากระดับจังหวัดคือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ที่เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับโรงเรียนโดยตรง ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

- (1) ควรสนองนโยบายของจังหวัดอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง
- (2) ควรจัดให้มีการออกนิเทศโรงเรียนต่าง ๆ ทุกสัปดาห์ เพื่อให้คำชี้แจงแนะนำกับข้าราชการครูที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ
- (3) จัดให้มีการอบรมทางด้านสื่อการเรียนการสอนสัมมนาข้าราชการครูเป็นประจำ
- (4) รับฟัง ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ครูมีปัญหา เพื่อที่จะได้หาแนวทางในการแก้ไข
- (5) ส่งเสริมให้กำลังใจครูในการเลื่อนตำแหน่ง การทำผลงานทางวิชาการ และรูปแบบที่เหมาะสม

5.4.4 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะดังนี้

- (1) ควรให้การสนับสนุนการศึกษาในด้านสื่อการสอนในเรื่องของงบประมาณ
- (2) ส่งเสริมให้มีการอบรมเกี่ยวกับการทำสื่อการสอนอยู่เสมอ
- (3) กระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการทำสื่อการสอนให้มากขึ้น
- (4) จัดสรรเวลาสำหรับการทำสื่อการสอนในหนึ่งสัปดาห์
- (5) เชิญวิทยากรที่มีความชำนาญ เป็นที่ปรึกษาในการทำสื่อการสอน
- (6) เปิดโอกาสให้ครูได้เสนอความคิดเห็นและความจำเป็นต้องใช้สื่อในการสอน
- (7) จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำหมวด และพัฒนาเป็นศูนย์สื่อ เพื่อบริการโรงเรียนเปิดใหม่ หรือโรงเรียนที่ยังขาดความพร้อม
- (8) จัดให้มีการไปทัศนศึกษาดูงานของโรงเรียนต่าง ๆ ที่ได้รับรางวัลในการเรียนการสอนและการใช้สื่อ
- (9) จัดให้มีการประกวดสื่อการเรียนการสอนระหว่างกลุ่มโรงเรียน อำเภอ จังหวัด เพื่อที่จะกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการผลิตสื่อ
- (10) จัดให้มีการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนให้เป็นระบบและทำต่อเนื่อง
- (11) ผู้บริหารควรจะเห็นความสำคัญของการใช้สื่อการเรียนการสอน

5.4.5 ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

- (1) ควรศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจและนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง
- (2) ควรสอนให้ครบทุกจุดประสงค์ ยึดจุดประสงค์รายวิชาเป็นหลัก
- (3) พยายามใช้สื่อการสอนให้ครบทุกทักษะและสอดคล้องกิจกรรมให้เหมาะสม
- (4) ศึกษาหาความรู้จากผู้รู้หรือตำราในด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน
- (5) สื่อการสอนที่ผลิตขึ้นควรได้ผ่านการทดลองใช้เพื่อประสิทธิภาพของสื่อ

การสอน

- (6) ควรมีการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนสื่อที่ผลิตขึ้น เพื่อเป็นวิทยาทานและเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการสอน

- (7) ควรเสียสละเวลาส่วนตัวในการทำงานเพื่อสร้างสรรค์สื่อที่มีคุณภาพ
- (8) ครูผู้สอนควรจะเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการใช้สื่อการสอน
- (9) ปรับปรุงแก้ไขสื่อการสอนให้มีความทันสมัย

ข. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- (1) ควรมีการศึกษาค้นคว้าและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ

- (2) ควรมีการศึกษาค้นคว้าและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนในวิชาอื่น ๆ ระดับอื่น ๆ และให้มีกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ขึ้นในระดับเขตการศึกษา ระดับภาค หรือระดับประเทศต่อไป